

учнями старшого шкільного віку, які є більш готовими рефлексувати та міркувати про такі складні події.

Рефлексуючи на такі теми, як: участь видатних осіб у боротьбі з країною-агресором, робота волонтерів, питання особистої безпеки, майбутнє України, та отримуючи психологічну підтримку від учителя, учні зможуть по-іншому поглянути на події, які відбуваються в країні та усвідомити, що війна закінчиться і вони повернуться до мирного та щасливого життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Особливості застосування норм трудового законодавства, дистанційної форми роботи під час правового режиму воєнного стану. URL: mon.gov.ua.
2. Як вчителю організувати свою роботу під час війни. URL: sqe.gov.ua.

УДК 37.091

Ладанівська І.Ю.

*асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів
факультету іноземних мов
Львівський національний університет
імені Івана Франка*

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА ВИПРОБУВАННЯ

2022 рік приніс нам нові випробування, в які би було важко повірити ще кілька місяців тому. XXI століття, розвиток технологій, центр Європи, але війна постукала у наші двері. Цей період увійде в історію України як період кардинальних змін, переосмислення нашого буття, наших цінностей та нашого світогляду. Не можемо оминати і педагогіку, адже педагогіка також зазнала значних змін, а це сприяло опануванню нових методів та флексибілізації навчального процесу.

24 лютого 2022 року відбулось повномасштабне вторгнення російських військ в Україну, яке поділило наше життя на «до» та «після», внесло корективи у життя кожного українця. Наступного дня після початку повномасштабного вторгнення Міністерство освіти і науки України (МОН) рекомендувало зупинити освітній процес у закладах освіти всіх рівнів і відправити здобувачів освіти на двотижневі канікули. За цей час багато міст та містечок, сіл та селищ опинились під окупацією, а люди були змушені шукати прихисток на чужині, в інших областях України. Багато міст стали ареною активних бойових дій, а школи, університети постраждали від бомбардувань. Вже 14 березня освітній процес відновився в областях, де було порівняно

спокійно і ситуація це дозволяла. Рішення про те, де й у якому форматі проводити заняття, приймали обласні військові адміністрації та самі заклади освіти, але більшість шкіл та університетів обрали дистанційне навчання, щоби не піддавати життя та здоров'я студентів, школярів та професорсько-викладцького складу небезпеці.

Дистанційне навчання дозволяє здобувати освіту в тому закладі освіти, в якому навчалися раніше. Навіть якщо заклад освіти фізично зруйновано – він однаково може організовувати дистанційне навчання для всіх здобувачів. Це є однією з найвагоміших переваг дистанційного навчання у час війни, адже дітям та студентам не потрібно змінювати колектив і це не буде черговою травмою та стресом для них. Всіх учнів, студентів, які мають можливість навчатися, варто і потрібно залучати до освітнього процесу для того, щоб вони відволікалися, могли абстрагуватися від війни, від всіх негараздів та бід, почали знову пізнавати і цікавитися чимось новим. Також вчителі відіграють важливу роль у формуванні особистості, вчитель повинен бути психологом, вислуховувати дитину та пояснювати їй все те, що зараз відбувається у нашій країні. Варто пам'ятати, що взаємодія вчителя та учня, викладача та студента є надзвичайно необхідною у цей складний час, а позитивна мотивація, похвала стимулюватиме учня, студента відвідувати заняття та впоратися із цими труднощами, які склались. Вчитель має академічну свободу й може самостійно визначати кількість годин на вивчення тієї чи іншої теми, обирати програмне забезпечення, методи та форми організації навчальної діяльності учнів [2].

Також виникла дискусія щодо оцінювання учнів, студентів під час війни. Одні стверджують, що це є необхідною умовою, адже учням, їхнім батькам та студентам потрібен зворотній зв'язок, щоб усвідомити, що ще потрібно доопрацювати, інші стверджують, що не варто оцінювати у такий складний час. Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості в умовах, коли не всі школи можуть повноцінно відновити освітній процес [3]. На моє переконання, оцінювання – це також стимул до навчання, який мотивує учнів, студентів навчатись, підвищує інтерес до самого процесу навчання, допомагає рухатись далі. Але вчителі у жодному разі не повинні критикувати студентів, не повинні вказувати при інших студентах на якісь прогалини у навчанні, знаннях, вказувати на недоліки, адже це ще більше може знеохотити студентів до навчання.

Також у такий складний час для студентів та учнів слід використовувати інтерактивні методи навчання, адже вони допомагатимуть відійти від важких думок, а матеріал засвоюватиметься легше. інтерактивні методи навчання допоможуть досягнути поставленої мети через побудову діалогу, в процесі якого відбувається взаємодія всіх учасників навчально-виховного процесу.

Інтерактив – означає здатність взаємодіяти чи знаходитись в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або ким-небудь (людиною). Отже, інтерактивне навчання – це насамперед діалогове навчання, під час якого здійснюється взаємодія вчителя та учня, студента та викладача. Вчитель може використовувати на заняттях «мозковий штурм», гру-мікрофон, роботу у групах чи у парах, рольові ігри [1, 7]. Також чільне місце на заняттях повинні займати бесіди, діалоги, які допоможуть студентам висвітлити свої переживання, проблеми, а також бажання поділитись ними.

Вчителеві слід ретельно добирати матеріал, який фокусуватиме увагу студентів та учнів на розумінні історії боротьби українського народу за незалежність та своє майбутнє. Педагогові слід уникати сюжетів, подій, які травмуватимуть студента та його психіку. А також звертати увагу на те, чи готові студенти сприймати новий матеріал, чи обмежитися відпрацюванням раніше отриманих знань.

Тож педагогіка є надзвичайно важливим аспектом у житті кожної нації та держави. І зараз, у цей важкий час для України, час становлення нашої державності та ідентифікації нас як нації, педагогіка відіграє важливу роль у формуванні студентів, учнів як особистостей, адже саме майбутнє покоління будуватиме нашу державу. Також педагоги інших країн світу допомагають нашій країні, нашим учням та студентам освоювати матеріал, вони надають величезну моральну та гуманітарну підтримку Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пометун О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання: наук-методичний посібник. К.: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
2. Як вчителю організувати свою роботу під час війни: рекомендації Державної служби якості освіти. URL: https://sqe.gov.ua/yak-vchitelyu-organizuvati-svoyu-robotu-p/?fbclid=IwAR27UOhBQXq3xjWyp6FCaUzt9Qc4e3_9HnmhoIpJxsJq3j-i68U-hgc2NgA
3. Як здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів в умовах війни: рекомендації Державної служби якості освіти. URL: <https://sqe.gov.ua/yak-zdiysnyuvati-ocinyuvannya-navchalni/>